

GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ
NA LATA 2024 – 2030

Opracował: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzegu Dolnym

„Przeciwdziałanie przemocy domowej na wszystkich jej płaszczyznach i w różnym zakresie jest powinnością wielu podmiotów, począwszy od organów władzy publicznej, przez wyspecjalizowane instytucje i organizacje utworzone w celu jej zwalczania, na indywidualnych obywatelach kończąc.

Niezależnie od woli współpracy między instytucjami czy osobami prywatnymi, warunkiem koniecznym skutecznego przeciwdziałania przemocy domowej jest przyjęcie odpowiednich regulacji prawnych, a także efektywna polityka karna i społeczna, które będą stanowić podstawę działania zarówno tych, na których ciąży prawny obowiązek, jak i tych, którzy realizując społeczny obowiązek, pragną nieść pomoc i wsparcie osobom krzywdzonym.”

Z uzasadnienia projektu zmian ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej; 2023r.

Wprowadzenie

Zapobieganie przemocy wymaga opracowania i realizowania szerokiego programu, który przyczyni się do poprawy poczucia bezpieczeństwa osób doznających lub zagrożonych przemocą domową. Zadaniem programu jest zmiana postaw prezentowanych wobec kwestii przemocy, zarówno w świadomości osób doznających przemocy, stosujących przemoc, będących świadkami przemocy, jak również przedstawicieli służb powołanych do niesienia pomocy w tym obszarze.

Niniejszy program ma stanowić strategiczny plan działań przeciwdziałających zjawisku przemocy i ma być realizowany wielopoziomowo przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do udzielania pomocy i wsparcia na rzecz zapobiegania zjawisku i zwalczania przemocy domowej. Zakłada się, że jego realizacja usprawni lokalny system przeciwdziałania przemocy i ograniczy zjawisko jej występowania.

Założenia ramowe

W 2023r. uchwalono zmiany do ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw, która wprowadziła do porządku prawnego wiele rozwiązań, których celem jest przede wszystkim zwiększenie bezpieczeństwa osób doznających przemocy.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 9 lipca 2005 r. nakłada na gminę obowiązek opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w celu tworzenia warunków do bardziej skutecznego przeciwdziałania przemocy domowej na poziomie lokalnym.

Program zakłada kontynuację działań mających na celu ochronę i pomoc osób doznających przemocy domowej, podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej, podnoszenie jakości profesjonalizmu służb zajmujących się pomocą i wsparciem oraz przeciwdziałaniem przemocy domowej.

W programie przedstawiono charakterystykę przemocy domowej. Omówiona została diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Brzeg Dolny. W dalszej kolejności przedstawione zostały cele programu i obszary działania. Wskazane zostały źródła finansowania działań oraz warunki monitoringu i ewaluacji programu.

Charakterystyka przemocy

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej definiuje przemoc jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a. narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b. naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c. powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,

- d. ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e. istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Przemoc domowa jest:

- intencjonalna – jest zamierzonym działaniem , którego celem jest podporządkowanie osoby, wobec której stosuje się przemoc,
- wykorzystuje przewagę sił uniemożliwiając obronę i opiera się na władzy i kontroli,
- narusza prawa i dobra osobiste,
- powoduje cierpienie i ból,
- ogranicza możliwości i narusza prywatność.

Doświadczenie przemocy domowej jest wyjątkowo trudną sytuacją – osoby bliskie, które zamiast być źródłem miłości i oparcia stanowią realne zagrożenie dla zdrowia i życia.

Przemoc domowa występuje we wszystkich grupach społecznych, niezależnie od poziomu wykształcenia i statusu materialnego. Może pojawić się na każdym etapie związku. Jej istotą jest uzyskanie kontroli i władzy. Osoba stosująca przemoc dąży do zbudowania przewagi sił i do władzy – po to, aby pozbawić osobę doświadczającą przemocy możliwości samostanowienia i obrony swoich praw.

Cykl przemocy

Przemoc domowa powtarza się i nasila wraz z upływem czasu. Związku, w których istnieje przemoc, przechodzą zazwyczaj przez trzy fazy tzw. cyklu przemocy:

- **faza narastającego napięcia:** wyczuwalny wzrost napięcia, narastające sytuacje konfliktowe, których przyczyny mogą tkwić poza rodziną, najczęściej są to błahostki, drobne nieporozumienia, które wzmagają napięcie. Osoba doznająca przemocy podejmuje próby rozładowania napięcia, uspokojenia partnera poprzez spełnianie jego żądań i oczekiwań – to błędne przekonanie, że w ten sposób można uniknąć przemocy.
- **faza ostrej (gwałtownej) przemocy:** następuje wybuch agresji słownej i fizycznej; dochodzi do gorącej przemocy; sprawca zmienia się w kata, może dokonać strasznych czynów, nie zwracając uwagi na krzywdę innych. Zdrowie i życie osoby doznającej przemocy może być zagrożone. W tej fazie najczęściej dochodzi do interwencji – osoby doznające przemocy w obawie i poczuciu zagrożenia decydują się wezwać pomoc, zwracają się o wsparcie do bliskich; mogą potrzebować pomocy medycznej.
- **faza miodowego miesiąca:** to czas skruchy i okazywania miłości. Osoba stosująca przemoc próbuje załagodzić sytuację, przeprasza, obiecuje poprawę, staje się uczynna i miła. Pozwala

wierzyć, że teraz będzie inaczej i to się więcej nie powtórzy; utrudnia podjęcie decyzji o szukaniu pomocy. Osoba stosująca przemoc nie jest w stanie jednak długo pełnić takiej roli, z jakiegoś powodu znowu narasta napięcie i wszystko zaczyna się od nowa.

Fazy cyklu powtarzają się: napięcie, akt przemocy, okres miodowego miesiąca. Z biegiem czasu przemoc staje się coraz gwałtowniejsza i dotkliwsza. Osoba stosująca przemoc nie przeprasza już tak gorliwie jak na początku, a fazy pojednania trwają krócej.

Psychologiczne spojrzenie na przemoc domową zwraca naszą uwagę na cierpienie i bezradność osób doświadczających przemocy, odsłania mechanizmy wewnętrzne i sytuacyjne sterujące przemocą oraz złożone procesy interakcji między osobą stosującą przemoc i osobę jej doświadczającą. Psychologiczne zrozumienie przemocy odgrywa podstawową rolę przy pomaganiu w wyzwalaniu się od przemocy i w naprawianiu szkód, jakie poczyniła w życiu osób doświadczających przemocy.

Rodzaje przemocy

Przemoc domowa może przybierać różne różną postać. Każdy z rodzajów przemocy może przybierać różne formy. Osoby doświadczające przemocy domowej rzadko doświadczają tylko jednego jej rodzaju.

Przemoc fizyczna – to wszelkiego rodzaju bezpośrednie działanie z użyciem siły, którego rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie, np. klapsy, potrząsanie, ciągnięcie za włosy, popychanie, obezwładnianie, policzkowanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami, oblewanie wrzątkiem lub substancjami żrącymi, użycie broni, itp. Przemocy fizycznej zawsze towarzyszy przemoc psychiczna.

Przemoc psychiczna – to działanie prowadzące do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby, np. wyśmiewanie, zastraszanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, ubliżanie, narzucanie własnych poglądów, ciągle krytykowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów, stosowanie gróźb, szantażowanie, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, itp.

Przemoc psychiczna może występować bez udziału przemocy fizycznej.

Przemoc seksualna – to zmuszanie do określonych zachowań i kontaktów seksualnych wbrew woli, jak również na kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma lub ma obawy dotyczące danego zachowania seksualnego np. nieakceptowane pieszczoty i praktyki seksualne, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, gwałt, sadystyczne formy współżycia seksualnego, krytyka zachowań seksualnych, uszkodzenia genitaliów, piersi, zmuszanie do oglądania filmów i zdjęć pornograficznych, itp.

Przemoc seksualna występuje wraz z przemocą fizyczną i psychiczną.

Przemoc ekonomiczna – to działanie mające na celu całkowite uzależnienie finansowe, np. odbieranie zarobionych pieniędzy, odmawianie lub ograniczanie dostępu do wspólnych środków finansowych, uniemożliwienie bądź ograniczanie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych potrzeb rodziny, okradanie, niszczenie przedmiotów, itp.

Cyberprzemoc – to zachowania wykorzystujące środki komunikacji elektronicznej na odległość do zastraszania, nękania, prześladowania, kontrolowania, np. obraźliwe i krzywdzące wiadomości sms, e-maile, rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć,

filmów, czy komentarzy na portalach społecznościowych, podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli. Narzędziami stosowanymi są głównie: czaty, komunikatory, strony internetowe, poczta elektroniczna, blogi, serwisy społecznościowe, grupy dyskusyjne, serwisy sms i mms.

Zaniedbanie – to ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Przemoc domowa jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkiem są zarówno bezpośrednie szkody na zdrowiu fizycznym i psychicznym, jak i poważne długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym. Destrukcyjna siła przemocy niszczy cały system rodzinny, rozsadza go od środka, odbiera poczucie bezpieczeństwa i możliwość prawidłowego rozwoju najmłodszym członkom rodziny.

Przemoc posiada ogromną moc wywierania wpływu na całe funkcjonowanie człowieka, na pracę jego umysłu, na jego procesy emocjonalne, jego świat zewnętrzny – niezwalczana przybiera na sile i eskaluje.

Działania zmierzające do przeciwdziałania przemocy domowej realizowane są m.in. poprzez procedurę Niebieskich Kart, która obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie, w oparciu o zasady określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 6 września 2023r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Diagnoza problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy Brzeg Dolny

Przemoc domowa jest trudnym do zdiagnozowania problemem z uwagi na jego złożoność i wieloaspektowość. Przemoc domowa to temat, o którym trudno się rozmawia, a jeszcze trudniej bada. Oficjalne statystyki nie obejmują niezgłaszanych przypadków przemocy, a problematyka przemocy jest traktowana jako sprawa wstydliva, drażliwa, ukrywana w czterech ścianach domu, czy mieszkania. Zdaniem wielu specjalistów to rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą domową wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce.

Zjawisko przemocy domowej i jego skala w gminie Brzeg Dolny została określona na podstawie danych statystycznych pochodzących ze sprawozdań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Zespołu Interdyscyplinarnego w Brzegu Dolnym oraz raportu z badania Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych Gmina Brzeg Dolny 2023.

Realizacja procedury Niebieskich Kart w latach 2019-2023

W okresie od stycznia 2021r. do grudnia 2023r. na terenie Gminy wszczęto łącznie 83 procedur „Niebieskie Karty”.

Tabela 1. Liczba procedur Niebieskich Kart wszczętych na terenie gminy Brzeg Dolny w latach 2021-2023

	2021	2022	2023	Łącznie
Liczba wszczętych procedur	34	26	23	83

W zdecydowanej większości przypadków osobami stosującymi przemoc byli mężczyźni, w 10 procedurach kobiety zostały wskazane, jako osoby stosujące przemoc: 2K wobec partnerów i 8K wobec małoletnich dzieci.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej określa warunki wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”:

- gdy uprawnione ustawą przedstawiciele służb inicjują procedurę, tj. pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, funkcjonariusz Policji, pracownik socjalny specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, asystent rodziny, nauczyciel wychowawca będący wychowawcą klasy lub nauczyciel znający sytuację domowa małoletniego, lekarz, pielęgniarz, położna, ratownik medyczny, przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, pedagog psycholog, terapeuta – przedstawiciele pomocy społecznej, Policji, oświaty, służby zdrowia, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, organizacji pozarządowych,
- gdy wpływa zgłoszenie i grupa diagnostyczno-pomocowa, po zdiagnozowaniu i ocenie sytuacji, podejmuje decyzję o wszczęciu procedury, bądź odstąpieniu od dalszych działań.

Procedura Niebieskich Kart okresie od stycznia 2021r. do grudnia 2023r. objęła łącznie liczbę 250 członków rodzin, w których doszło do użycia przemocy, w tym 91 kobiet, 75 mężczyzn oraz 84 dzieci.

W 2023 roku na terenie gminy Brzeg Dolny została przeprowadzona diagnoza dotycząca zjawiska przemocy w rodzinie. Badaniu zostali poddani zarówno dorośli mieszkańcy gminy, jak również dzieci i młodzież.

Z uzyskanych danych wynika, że:

- ✓ 60% badanych zna rodziny, w których stosowana jest przemoc,
- ✓ 32% respondentów osobiście doświadczyło przemocy w rodzinie,
- ✓ 34% badanych jest zdania, że na terenie Gminy sytuacji związanych z przemocą jest coraz więcej,
- ✓ 88% badanych stanowczo zaprzeczyło, by jakkolwiek sytuacja mogła usprawiedliwiać stosowanie przemocy wobec członka rodziny,

- ✓ 62% ankietowanych uważa, że najpoważniejszym źródłem występowania przemocy w rodzinie jest nadużywanie alkoholu lub substancji psychoaktywnych, jako drugie źródło 18% badanych wskazało obserwowanie agresywnych zachowań w rodzinie,
- ✓ 24% badanych osób dopuszcza stosowanie kar cielesnych wobec dzieci w sytuacji, gdy inne metody wychowawcze zawodzą, a ponad 6% badanych rodziców uważa, że rodzice mają prawo stosować kary cielesne wobec swoich dzieci, jeśli w ich przekonaniu zasłużyły sobie na to; ponad 36% badanych rodziców zna rodziny, w których są stosowane kary cielesne wobec dzieci; 42% mieszkańców jest zdania, że klaps dany dziecku w sytuacji, gdy dziecko doprowadziło do sytuacji dla niego niebezpiecznej jest uzasadniony,
- ✓ ponad 58% badanych uczniów 5-8 klas spotyka się z aktami przemocy poza szkołą,
- ✓ 56% badanych mieszkańców Gminy nie posiada wiedzy na temat instytucji pomocowych,

Skala zjawiska na terenie Gminy Brzeg Dolny wydaje się poważna, jeżeli weźmie się pod uwagę, że istnieją osoby, które doświadczają przemocy, natomiast nikt o tym nie wie.

W przeprowadzonym badaniu rysuje się obraz społeczności dobrze poinformowanej, jeżeli chodzi o znajomość instytucji, do których należy się udać, by pomóc osobie doświadczającej przemocy. Jednakże sama deklaracja o znajomości osób i instytucji nie jest równoznaczna z podjęciem działania na rzecz osób doświadczających przemocy. Zdecydowana większość badanej grupy nie widzi okoliczności, które mogłyby usprawiedliwić stosowanie przemocy, a jednak ok. 32% (w ostatnim badaniu 24%) badanych stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci uważa za dopuszczalną metodę wychowawczą. Poważnym problemem pozostaje obecne zjawisko agresji osób dorosłych wobec dzieci i młodzieży. W dalszym ciągu kary fizyczne stanowią stosowaną przez rodziców metodę wychowywania dzieci – prawie 16% badanych wyraziło zdanie, że kary cielesne powinny być dopuszczalne w procesie wychowywania dzieci, a prawie 17% badanych przyznało, iż używa przemocy fizycznej wobec dzieci.

Często przemoc domowa jest źródłem agresji ujawniającej się w szkole. Poziom agresywności dorastającej młodzieży wzrasta; coraz liczniejsze są również akty przemocy dokonywane przez dzieci i młodzież wobec ich rówieśników. Zachowania te najczęściej są powielaniem zachowań rodziców, którzy uczą swoje dzieci niewłaściwych wzorców postępowania, reagowania, czy wchodzenia w kontakty z innymi ludźmi. Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że zdecydowana większość uczniów wydaje się czuć bezpiecznie w środowisku szkolnym, a problem przemocy rówieśniczej występuje w stopniu umiarkowanym.

Badania z 2019r. oceniały relacje młodych ludzi z rodzicami oraz postawy wychowawcze rodziców wobec własnych dzieci. Większość badanych oceniło swoje relacje z rodzicami, jako bardzo dobre lub raczej dobre. W badaniu starano się ocenić zjawisko stosowania kar przez opiekunów – na podstawie uzyskanych wyników stwierdzono, że najczęściej do przemocy ze strony rodziców i/lub innych członków rodziny dochodzi wśród uczniów 7-8 klas. O ile częściej przemoc wobec dzieci występuje wobec młodszych, o tyle jej odsetek spada wobec uczniów szkół ponadpodstawowych. Diagnoza pokazuje również, że istnieje znaczny odsetek rodziców niestosujących kar wobec własnych dzieci. Z jednej strony brak stosowania kar w wychowaniu dzieci może świadczyć o braku konieczności takich zachowań, bądź łagodnej i liberalnej postawie

rodziców. Z drugiej strony może świadczyć o zbyt pobłażliwych zachowaniach rodziców w sytuacji, kiedy pewne rodzaje kar (w postaci pozbawiania przywilejów) wydają się potrzebne w procesie wychowywania dzieci.

- podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Założenia programu

Gminny program gminny program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej opracowany został w oparciu o Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 i zgodny jest z z jego kierunkami działań oraz odpowiada na potrzeby Gminy Brzeg Dolny określone podstawie przeprowadzonej diagnozy zjawiska.

Podsumowując wyniki badań można przyjąć pewne rekomendacje do określenia kierunków działań profilaktycznych i zaradczych w celu przeciwdziałania przemocy domowej i zwiększania możliwości radzenia sobie z przemocą domową:

- Organizowanie spotkań z mieszkańcami i prowadzenie edukacji informacyjnej w zakresie radzenia sobie z przemocą domową, rozpoznawania mechanizmów, itp.
- Rozpowszechnianie informacji na temat instytucji świadczących pomoc osobom doznającym przemocy i osobom stosującym przemoc.
- Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych w szkołach wśród kadry pedagogicznej.
- Podejmowanie działań na rzecz lokalnych rodzin w zakresie wzmacniania więzi rodzinnych i kształtowania umiejętności rodzicielskich.
- Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych w szkołach wśród dzieci i młodzieży, w tym: realizacja programów profilaktycznych, programów wzmacniających kompetencje życiowe i społeczne oraz sposoby radzenia sobie w trudnych sytuacjach, programów rozwijających praktyczne umiejętności w zakresie radzenia sobie ze stresem, nauką asertywności, konstruktywnym wyrażaniem emocji i potrzeb, rozwojem empatii i poszerzaniem perspektyw, itp.
- Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli

Zakłada się, że Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 będzie miał charakter interdyscyplinarny i realizowany będzie przez wszystkie instytucje i organizacje (w szczególności te lokalne) zobligowane do podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania i ograniczania przemocy w rodzinie.

Realizatorem Programu będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzegu Dolnym.

Adresaci programu

Program skierowany jest do:

- 1) ogółu społeczności lokalnej, w tym osób zagrożonych przemocą domową,
- 2) osób doznających przemocy domowej,
- 3) osób stosujących przemoc domową
- 4) świadków przemocy domowej,
- 5) służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Cele programu i obszary działania

Problem przemocy wymaga podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania. Dlatego też realizacja programu powinna uwzględniać działania w sferach: prewencji, prawa, zdrowia, edukacji, pracy socjalnej.

Celem głównym programu jest ograniczenie zjawiska oraz skutków przemocy domowej w gminie Brzeg Dolny poprzez stworzenie jednolitego systemu interwencji i wsparcia dla osób dotkniętych bądź zagrożonych przemocą w rodzinie.

Cel główny zostanie osiągnięty poprzez realizację celów szczegółowych:

1. Rozwój oferty dla osób i rodzin uwikłanych w przemoc, w tym działania podejmowane w zakresie zapewnienia ochrony i udzielania pomocy świadkom przemocy domowej, osobom doznającym przemocy domowej oraz na rzecz osób stosujących przemoc domowej.
2. Wdrożenie rozwiązań w zakresie profilaktyki przeciwdziałania przemocy domowej poprzez podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej.
3. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
4. Rozwijanie i wykorzystywanie zdalnych form przekazu i komunikacji w zakresie dotyczącym realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zadania

Rozwój oferty dla osób i rodzin uwikłanych w przemoc, w tym działania podejmowane w zakresie zapewnienia ochrony i udzielania pomocy świadkom przemocy domowej, osobom doznającym przemocy domowej oraz na rzecz osób stosujących przemoc domowej.

Kierunki działań:

- zwiększanie dostępności pomocy
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie

Sposoby realizacji:

- tworzenie grup wsparcia
- pomoc psychologiczna

<p>przeciwdziałania przemocy w rodzinie</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie bezpiecznego schronienia osobom doznającym przemocy domowej - pomoc osobom stosującym przemoc domową - zwiększanie wiedzy o istniejących formach pomocy - podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym lub zagrożonym przemocą domową - zapewnianie ochrony dziecku - tworzenie warunków umożliwiających zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych osobom doznającym przemocy domowej 	<ul style="list-style-type: none"> - pomoc prawna - pomoc terapeutyczna - prowadzenie poradnictwa w ramach punktu konsultacyjnego - organizowanie indywidualnych i grupowych spotkań edukacyjnych dla osób doznających przemocy domowej - upowszechnianie baz danych instytucji udzielających pomocy oraz informatorów zawierających bazy teleadresowe - upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy, w szczególności medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej - współpraca z organizacjami pozarządowymi świadczącymi pomoc na rzecz osób doznających przemocy - kierowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową - prowadzenie procedur Niebieskich Kart - tworzenie warunków sprawnego funkcjonowania grup diagnostyczno-pomocowych - tworzenie warunków sprawnego funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego - określenie warunków uprawniających do uzyskania lokalu socjalnego poza kolejnością - opracowywanie i realizacja programów edukacyjnych / wspierających dla osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program
<p>Wdrożenie rozwiązań w zakresie profilaktyki przeciwdziałania przemocy domowej poprzez podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej</p>	
<p style="text-align: center;"><i>Kierunki działań:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - podnoszenie poziomu świadomości społecznej na temat przemocy domowej: skutków, przyczyn, 	<p style="text-align: center;"><i>Sposoby realizacji:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - udział w kampaniach ogólnopolskich - organizacja lokalnych kampanii przeciwdziałania

<p>mechanizmów, stereotypów</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie wiedzy w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej - zmiana postaw i zachowań społecznych wobec osób stosujących przemoc domową - zwiększanie kompetencji opiekuńczych i wychowawczych rodziców - diagnozowanie zjawiska przemocy 	<p>przemocy w rodzinie</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacja spotkań edukacyjno-informacyjnych - edukacja dzieci i młodzieży - edukacja kadry pedagogicznej w zakresie profilaktyki przemocy domowej - promowanie pozytywnych postaw wzmacniających rolę rodziny - promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy i informowanie o zakazie stosowania kar cielesnych - realizacja warsztatów dla rodziców, w tym szkoła dla rodziców - dystrybucja plakatów, ulotek, broszur materiałów edukacyjnych - monitorowanie pomocy udzielanej osobom doświadczającym przemocy domowej
---	---

Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej

<p style="text-align: center;"><i>Kierunki działań:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zwiększanie wiedzy i wzmacnianie umiejętności pracowników służb - podnoszenie kompetencji osób pracujących z OSP i ODP - wzmacnianie umiejętności praktycznych - poprawa sprawności i jakości usług świadczonych w zakresie przemocy w rodzinie - rozwijanie współpracy między instytucjami, służbami i podmiotami (w tym kościoły i związki wyznaniowe) działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej - diagnozowanie potrzeb szkoleniowych członków ZI i GDP 	<p style="text-align: center;"><i>Sposoby realizacji:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacja szkoleń, seminariów, warsztatów, konferencji - organizacja wsparcia m.in. w formie superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia - dofinansowywanie szkoleń dla osób działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej - udział w zewnętrznych formach doskonalenia i doskonalenia zawodowego, w tym nadających kwalifikacje osobom pracującym bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy i stosującymi przemoc domową - wprowadzanie elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w prowadzone działania poszczególnych instytucji, służb i pozostałych podmiotów
---	--

Rozwijanie i wykorzystywanie zdalnych form przekazu i komunikacji w zakresie dotyczącym realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej

<i>Kierunki działań:</i>	<i>Sposoby realizacji:</i>
<ul style="list-style-type: none"> - rozwój strony www - organizowanie i podnoszenie umiejętności pracy zdalnej w zakresie komunikacji z kadrami różnych instytucji, jak również z osobami indywidualnymi - uzupełnianie i unowocześnianie bazy informatycznej, w tym sprzętu i oprogramowania	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja szkoleń, warsztatów - zakup sprzętu i oprogramowania, itp.

Przewidywane efekty realizacji Programu

Zakłada się, że realizowane w ramach Programu działania doprowadzą do zwiększenia jakości i skuteczności pomocy i wsparcia środowisk dotkniętych przemocą domową lub zagrożonych występowaniem zjawiska przemocy domowej poprzez:

- podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, w tym o możliwościach i dostępnych formach pomocy i wsparcia
- wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej
- zapewnienie dostępności do pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz osobom stosującym przemoc domową
- zapewnienie odpowiedniej jakości usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych bądź doznających pomocy domowej
- podnoszenie kwalifikacji i wzmacnianie kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług na rzecz osób doznających i stosujących przemoc domową

Źródła finansowania Programu

1. Budżet gminy
2. Środki przeznaczone na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
3. Budżet państwa
4. Środki zewnętrzne

Przewidywane koszty finansowe realizacji Programu średniorocznie wynieść mogą do 20.000,00 zł.

Monitoring i ewaluacja Programu

Ocena jakości realizowanych w ramach Programu działań będzie odbywała się w oparciu o prowadzony monitoring oraz diagnozę zjawiska dokonana przynajmniej raz w trakcie realizacji Programu.

Monitoring będzie odbywać się w oparciu o wskaźniki działań, które będą corocznie weryfikowane:

1. Liczba lokalnych kampanii społecznych.
2. Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego.
3. Liczba utworzonych grup diagnostyczno-pomocowych.
4. Liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”.
5. Liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”.
6. Liczba osób korzystających ze specjalistycznego poradnictwa.
7. Liczba dzieci, którym zapewniono ochrony.
8. Liczba szkoleń z zakresu przemocy domowej.
9. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach, spotkaniach dla przedstawicieli służb i podmiotów.
10. Liczba programów edukacyjnych, informacyjnych, profilaktycznych, terapeutycznych dla dorosłych oraz dzieci i młodzieży.
11. Liczba osób doznających przemocy ubiegających się o przyznanie lokalu mieszkalnego.